

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 4-50 драхми, тромесечно 13-50
драхми, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЂАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

БРОЈ 15 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 15 лепта

ГОВОР ЗАСТУПНИКА МИНИСТРА ФИНАНСИЈА

Министра Народне Привреде Господина Дра Велизара Јанковића

држан у Народној Скупштини поводом претреса законског пројекта о ратним кредитима

Да пређем сад даље, на енглески пример!

У Енглеској постоји нарочити систем финансирања, који се знатно разликује и одваја од конгиненталних система. Ја ћу се на њему задржати, разумем се, само са неколико речи, само на ономе, што стоји у вези са овим питањем. Одмах ћете видети да и они, и ако имају другачији систем и ако код њих финансијске ствари стоје сасвим другачије и по форми и суштини, — да и она у питању буџетирања иду сад у рату истим путем којим и ми у главном идемо и који сада предлагемо.

У Енглеској, истина, за све време рата, без прекида, имали су увек редован буџет. Тај је буџет подељен стално у два дела. Један је посве сталан, — т. зв. «консолидован фонд», — који се никад као сталан и не изгласава. Ту долазе издаци на дугове, на цивилисти круне, и т. д. — и о тим издацима парламент, пошто их не изгласава, нема права ни да дискутује. Онај други део буџетских издатака стоји парламенту на расположењу за дискусију, изгласава се сваке године, али тај други део, тек са оним прим, чини целину буџета. Но тај буџет ипак представља само: «Буџет расхода». А «буџет прихода» сасвим је одвојен закон, који се засебно и у друго време решава и вотира. Толико о техници енглеског буџета.

Сад о улози енглеског буџета у рату да кажем неколико речи. Овај буџет расхода, у оваквој форми, представља, господо, данас само један врло мали део издатака које Енглеви чине за вођење овога рата. *Сав онај други, велики део издатака*, који они чине, чине их, чујте господо, опет на основу ванбуџетског одобрења парламента, чине их у виду глобалних кредита као што их и ми од вас данас тражимо. Ти ванредни кредити, који се *ep bloc* вотирају енглеској влади и администрацији, понављам, много и много су већи него ли кредити који јој се дају у виду буџета (Др. Милан Марковић: То су ратни кредити. Они не могу знати колико ће они изнети, јер не знају колико ће се, на пример, утрошити муниције и остали ратног материјала. А то нама дају наши Савезници и ми то сад не плаћамо). Господине, па и ми тражимо ратне кредити, јер плате се издају по старом буџету, а остали цивилизни издаци су минимални. А

ако за вас нису ратни кредити и пр. издаци на инвалиду, на помоћ која се шаље у Србију и по логорима заробљеничким, на плате официјарима и војницима, који се на фронту боре, — ако то за вас нису ратни издаци и кредити, за нас јесу. Ратни кредити за нас нису само кредити за муницију, него и за све оно што рат донесе. Не заборавите, бар ви из народа, са те стране, да из овог кредита који сад ми тражимо, има да се плаћа читав онај наоружани народ на солунском фронту и храни онај поробљени у земљи и у туђини «иза жича». Па ако ово нису ратни кредити, онда не дајте их и не изгласајте их! Дакле, кажем: *енглески ванбуџетски, глобални кредити далеко надмашају буџет*. Ту пре неке недеље, у лондонском парламенту, енглески министар финансија, Бошар Ло, поднео је законски пројекат, којим тражи одобрење глобалних ратних кредита, поред буџета оног малог дела енглеских издатака, у цифри од шест стотина милиона фунти стерлинга! То је највећа цифра, коју је до сада енглески парламент дао и имао да да влади, онако «blanc». То износи, господо, нашим динарским језиком речено око 18 милијарди динара! Тражећи да му се тај кредит глобално одобри, Ло је казао, као што вам и ја сада кажем: «Издаци су» врло велики, али ако хоћете да ратујете, дајте их». Том приликом изнео је Ло и то да њихови издаци износе дневно око 6 и по милиона фунти стерлинга, што чини преко 180 милиона динара дневно!

Као што видите, господо, и Француска и Енглеска главни и лавовски део својих издатака чине данас у рату само и једино у виду глобалних неспецифицираних кредита: «votes of credit», кредит «ep bloc». а само мали, најмањи део издатака, сталних, чине у границама буџета. И док се у Француској ти глобални кредити одобравају обично свака три месеца, докле у Енглеској они се одобравају у дужим неодређеним интервалима, аналого чему и ми ово поступамо. *За то вас и ја молим да приложите и ви овај законски предлог о глобалним кредитима и да га влади тражите кредит као што га дају и енглески и француски парламент, који су уз то још и код своје куће, а не као ми, у туђини, у најнеповољнијим приликама, ван земље и огњишта.* (Горђе

Златковић: Али код њих има контроле.) Па ја ово све и говорим да докажем, да и они у главном кредити троше ван буџета, дакле без буџетске, основне парламентарне контроле. А сад ћемо, кад желите, говорити и о тој другој, ванбуџетској контроли.

Па каква је та контрола у Енглеској? (Дајте ми контролу енглеску, па ћу вам дати кредити. — Горђе Златковић.) Ја нећу да кажем да је та контрола тамо слабија, него ли наша овде, али није ни јача ни боља. И хоћете ли ми, кад то утврдим, дати, по обећању, кредити? (Жагор).

Знате ли како Енглеви врше ту ванбуџетску, финансијску контролу кредити? (Горђе Златковић: Знамо). Не знате, видим. Зато бих желео то да кажем свима онима који то не знају — ако допустите, — јер је потребно да сваки поједини, пре него што да свој глас за или против, буде обавештен: да ли ми тражимо нешто посве необично, или нешто што и другде има.

Дакле, знате ли ко у Енглеској контролише целу ову огромну суму глобалних кредита, који се дају «ep bloc» и «blanc» енглеској влади, енглеској администрацији? То ради свега један човек — разумем се са помоћним особљем — једно нарочито високо лице, које се зове генерални контролор или аудитор. — Тај орган, заснован још из доба Гледстона, једино је овлашћен да контролише све државне издатке, како редовне тако и сав онај огромни новчани контингент глобалних кредита. (Горђе Златковић: Има и јавно мишљење). Говорићу и о контроли јавности одмах сад! А годишње, завршни рачун у Енглеској, који се подноси парламенту само у врло скромној форми, само, у великим цифрама и лицима, они су тако слободни, без детаља, представљени народном представништву, да се баш само народно представништво прошле године тим поводом побунило и тражило мало јачу контролу по што је до сада била.

Сад да одговорим и каква контрола јавности постоји у Енглеској.

По енглеској финансијској пракси и по традицијама, сви расходи које чини енглеска влада саопштавају се недељно, т. ј. публикују се сваке недеље, у званичном листу «Лондонској Газети». Тако исто и сви приходи који утичу у државну благајну, али приходи и расходи не

представљају финансијску ситуацију земље, него само показују величину у стварно издатих и примљених сума; а о ангажованим сумама и т. д., о другим расходи нема ту ни речи.

И онда постоје свега реченога о енглеској финансијској контроли глобалних ратних кредита, и кад се зна, да ми за утрошак наших ратних кредита имамо поред буџетских ограничења (за плате) још и административну контролу и «виза» контролу Главне Контроле и нарочити парламентарни контролни одбор и детаљан завршни рачун за Скупштину — зар се онда може рећи «Е, али код Енглеза има контроле, а код нас нема и за то вам не дамо кредити!»

Први завршни рачун после 1912 год.

Господо, други начин парламентарног контролисања и владиног финансирања, контроле Скупштине, како владе троши народну суму и народне дугове, садржи у контроли путеве и рачуна. Јер сваки издатка и приход и управу један нацрт, план, како се одобрене суме имају утрошити, докле је завршни рачун извештај, слика и огледало, како су те суме збиља утрошене. Према томе, завршни рачун може се, по своме значају, мерити са буџетом, а у многоме, у погледу контроле, стоји и над њим; јер је важније знати како се троши него прописати како се има трошити. Али најправилније је увек, кад се вежу буџет за наредну и завршни рачун за прошлу односно претпрошлу годину, а слабија је већ контрола, кад нема ни буџета ни завршног рачуна. И док је то тако било, под прошлом коалиционом владом, данас на против имате пред нама детаљан завршни рачун. Тај завршни рачун за 1916. годину то је први завршни рачун, то је први владин извештај о утрошци кредита одобрених од Скупштине који је Србија дала после 1912. године! То је једина спона између оног раније предратног периода финансирања и овога сад у рату. Према томе овакав владин рад би требало овде да буде предсретнут пљескањем, јер вам се њиме данас даје могућност да вршите парламентарну контролу. А то вам је дао овај кабинет. (На десници: Одобравање и увици: «Тако јек») Тај завршни рачун и треба да буде поздрављен од вас посланика не само због омогућавања парламентарне контроле, него и због тога, што њиме Србија сада први пут, од уласка у ратове, даје својим поверљивцима и свој широкој

европској јавности детаљан рачун о парама које је од Савезника примила и утрошила!

Ово је необично важно, нарочито због угледа нашег кредита и наших финансија на страни. Јер, господо, приликом последње буџетске дискусије у француском парламенту, извештај буџетског одбора г. Луј Марен, говорећи о помоћи коју Француска даје својим савезницима, казао је, да Србија од како ратује, т. ј. од како прима од Савезника новац није још поднела рачун о његовом утрошку. Ја са највећим задовољством, а мислим да је то задовољство поделити са мношћом Скупштине и цело наш народ, могу да констатујем, да је ове године, поред свих тешкоћа, које је евакуација створила, Скупштини поднет завршни рачун и тиме и Француској и широкој јавности опште пружена прилика, да види наша су утрошене пара које су одобрене и примене за вођење рота. (На десници: «Врло добро» и пљескање.)

— Парламентарни контролни одбор.

Господо, остаје ми још да проговорим неку реч и о контроли нашег «Парламентарног Одбора». Мислим да је потребно да и с овим питањем упознам Народну Скупштину, пошто она много полаже на ову контролу. Парламентарни Одбор установљен је код нас законом о ванредним кредитима 1915. године, дакле још кад смо били у Нишу. Он је тада био ванзаконским текстом само за прошење војних кредита, за војне издатке, а доцније, и ако није законом његова функција замењена, он је, по пристанку саме владе, своје функције проширио и на све остале ванредне кредити, које је влада добила од Скупштине да троши ради задовољења свих државних потреба. Кажем: пристанком владе, а не по вољи закона. Према томе и прошла и ова влада дале су овоме одбору, на чије су мишљење полагали, више права но што му је сама Скупштина дала.

Али, господо, кад говоримо о парламентарном одбору, ми морамо да будемо искрени па да кажемо и шта у овоме одбору не ваља и шта му треба дати па да буде бољи. Поред оне прве замерке, што дужност парламентарног одбора није прецизирана ни довољно обухваћена законом — о тој ћу потреби нарочито говорити приликом првог и другог читања, кака да ће се моћи дати и нова редакција, — парламентарни одбор има и другу начелну замерку. Без обзира да ли је остао онакав, каква је по стању био предвиђен, или је по пристан-

ку владе проширио функције и на све остале државне потребе и кредити, — он је залутао у својим функцијама, он се депласирао. (Жагор на левици.) Ја, господо, за сваку своју реч примам пуну одговорност, јер за свако своје тврђење износим доказе, факта.

Зашто је овај парламентарни одбор залутао, зашто се изгубио, зашто се депласирао? Ево зашто. Тај је парламентарни одбор залутао и изгубио се зато, што је самовласно присвојио и оне функције, које нема и које не може имати ни по законима, ни по уставу. (Горђе Златковић: Ви рекосте да је влада пристала). Да, влада му је само признала контролу над војним издацима још и над свима осталим издацима државним по ванредним кредитима, али он је, поред тога, присвојио себи још и даље атрибуције и функције које по законима апсолутно не сме да има. Он је тим и таквим својим радом дошао у сукоб са позитивним законским прописима. Он је, другим речима, пореметио редовне функције и права, које у парламентарним земљама морају да постоје, то подвлачим, ако се жели да задржи принцип поделе власти; пореметио је однос и надлежност владе с једне, Народне Скупштине с друге стране и Главне Контроле са треће стране. Он је побркао надлежност и функције и закорачио у власт и права Главне Контроле; па је уз то проширио, присвојио себи и права која, по законима, ни парламентарна нема, па доследно не може ни да делегира на другога. Парламентарни Одбор као израз, као орган Народне Скупштине, треба и може да остане само у границама оних права и функција, које Скупштина по законима за себе има. Он, по мом схватању, сасвим објективно говорећи, треба и може само да замени Народну Скупштину у ономе раду, који она има по закону и, — ништа више. А који је тај рад на који Скупштина има права по уставу и по законима и који према томе и може само делегирати своје органу — Одбору? Народна Скупштина — по уставу (чл. 173) и законима одобрава буџет т. ј. улази у распоред и оцену величине појединих кредита — партија и буџету. То је њено право оцене и одобравања кредита, којима се влада жели да послужи за извршење своје опште политике. Према томе то и само такво право имао је и Парламентарни Одбор. Али никакво он није имао права, ни му та права ни ви, ни ја, као народни посланици можемо дати, — право које ни ми немамо;

а то је одобравање исплата. (Илија Илић: То сте ви тражили.) Ако је ко то тражио, он је погрешно. (Илија Илић: Ја ћу показати да сте ви то тражили.) Такву сам праксу и функцију одбора ја затекао. Ја за то и хоћу да говорим о томе питању, што ме задатак парламентарног одбора интересује и што не желим да Одбор има више права но што их може имати; нарочито желим да одбору не дамо туђе функције и права какве је он данас узео. Дакле, парламентарни одбор треба и може да буде само превентивна контрола, да учествује као орган Скупштине у распореду кредита, а ни у ком случају не може да улази, па макар му то и влада одобрила, у трошење кредита, да постане прост контролни орган исплата. То је дужност Главне Контроле (чл. 179—181 устава); она прегледа државне рачуне, контролише исплате и у том циљу ставља визе за исплату. За то постоје нарочити рачуноспитачи Главне Контроле, а ви, господине, оставите визите и визе Главној Контроли а себи задржите функције и права које парламент има. Ваша је дужност — само да распоређујете кредити са владом и — ништа више. Тај се распоред, разумем се, врши споразумно са владом, јер влада парламентарна, која одговара пред Скупштином, не може пристати да постоји неко тело, ма било и делегирано и од Народне Скупштине, које ће у ствари кредити, односно питања која с њима стоје у вези, да решава а она само да их извршује. То се не може примити. Одбор даје мишљење и контролише распоред кредита, па о размимомлажењима у распореду реферисе Скупштини, а влада — одлучује! (Наставиће се)

ПОЛИТИЧНЕ ВЕСТИ

Царих, 10. — Немачки канцелар фон Хертлинг изјавио је новинарима, да је закључени савез између Немачке, Аустрије, Бугарске и Турске политичког карактера, а не агресивног.

Вашингтон, 10. — Званична и ота министра спољних послова треди, да постигнути споразум између Кине и Јапана не изазива никакву промену у политици Сједињених Држава на Далеком Истоку.

УОЧИ ПОКУШАЈА

Пред новим борбама на западу

Лондон, 10. маја
Ратни дописник Дејли Њуса потврђује вест, да су завршене све припреме непријатеља и да се сваког

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Москва, 10. — На- стављају се велике бор- бе између руских и тур- ских трупа око Батума, који је у пламену. Тур- ске трупе имале су ве- ликих губитака.

Париз, 10. — При последњем успешном француском нападу на западном фронту трупе руске добровољачке ле- гије показале су врло велики полет и хра- брост и имале су велики успех.

Цирих, 10. — Пе- штански лист *Аз Ест* доноси вест, да је у затвору нађен обешен главни сарадник *Фор- верца*. Ова вест изазва- ла је у Немачкој вели- ко узбуђење. Сарадник *Форверца* био је затво- рен због писања про- тиву Кронпринца, чију је офанзиву на запад- ном фронту назвао *у- залудним клањем*.

Берн, 10. — *Келни- ше Цајтунг* јавља: да су француски и енгле- ски авијатичари бом- бардовали Кели, да је било 25 мртвих и 40 ра- њених и да су штете о- громне. На више тача- ка било је пожара. Цен- трална железничка ста- ница разрушена је. Ту је било много жртава.

Вашингтон, 10. — Сенат и Конгрес изгла- сали су дефинитивно законски пројект, којим се председнику Вилсону даје неограничена власт док траје рат. Закон је санкционисан и одмах је ступио у живот.

Париз, 10. — Велики транспорт америчке војске стигли су у фран- цуска пристаништа. *Због великог броја тран- спорта искрцавање ће се вршити и у Енгле- ској, одакле ће се одмах упућивати на западни фронт.*

Лондон, — 10. За по- следња три дана оборо- ну је на западном фрон- ту 200 немачких аеро- плана, од којих су 101 о- борили енглески авија- тичари. Савезнички аеро- плани, за исти број дана, бацили су на не- мачке положаје и варо- ши 300.000 килограма експлозива.

Лондон, 10. — Из Токија јављају, да је ге- нерал Семенов са својим козацима прешао реку Оном и заузео станицу Андријановск. Овај по- крет наилази на велику симпатију код станов- ништва. У једном мани- фесту генерал Семенов обећује трансбајкалско становништво да по- крет нема контрарево- луционаран карактер. Његов је циљ успостав- љање слободе и једна- кости. Многи руски вој- ници из Сибира, који су ступили у редове гене- рала Семенова, причају да се ситуација побољ- шавала услед општег не- годовања противу мак- сималистичког деспоти- зма.

Пекинг, 10. — По- сле многих сукоба, у току прошле недеље, ге- нерал Семенов је напре- довао с друге стране Манџурије, потукао мак- сималисте и заузео ва- рош Борзија.

Лондон, 10. — До- писник *Тајмса* у срп- ској војсци телеграфи- ше: Морал српске војске је много бољи по икада после задобивених по- беда 1916. године у Ма- њедонији. Војници ге- нерала Бојовића нису нимало заморени. Њи- хово је расположење по- већано доласком хиљада југословенских добро- вољаца, који су понача- ли њихове родове.

Москва, 10. — Ад- мирал Саблин јавља да су велике јединице цр- номорске флоте успеле да побегну из Севасто- поља у Новоросиск.

Цирих, 10. — Упи- тан од једног новинара, канцелар је изјавио: *Ми се боримо за мир који ће, надам се, наступити одмах после догађаја које очекујемо на за- падном фронту.* (?)

Цирих, 10. — Мно- ги чланови породице Романова приспели су у Кијев.

Берн, 10. — Немачка штампа пише: да је пут цара Карла у Бугарску и Турску политичког и економског карактера.

Са нашег фронта Српски званичан извештај Солун, 10. маја

9. маја јака обостра- на артиљ. ватра у обла- сти Кравице.

СРПСКИ МАГАЦИН ДУШАНА СТОЈАНОВИЋА *Новахија Ламбо ул. бр. 36*

пошави од *тозел Париза* ка *Покривеној Чаршији* прва улица десно у непосредној близини *Бур- мали цамије*

Има на стоваришту разне сорте гарантираног чистог природног вина у бурди- ма и флашама, које нарочито препоручује српским менаџера. Магацин је обил- но снабдевен коњаком, ли- керима, ракијом и осталом робом. Продаја на велико и на мало. Цена умерене. 10—30

ЛЕТЊИ БИОСКОП **НОВИ ФАЛЕРОН** *Улица Краљ. Олге бр. 12*

данас 10. маја нов програм. Чист морски ваздух уз лепу и пријатну музику. Петак нов програм.

Штампарија *»Велика Србија«*

АМЕРИЧАНИ ЗА СРБЕ Долазак нарочите Мисије Америчког Црвеног Крста

Крф, 9. маја *Јутрос су овде приспели пет чланова Ми- сије Америчког Црвеног Крста, под вођством госп. Јагера, нашег брата Словенца, иначе про- фесора и мајора америчког, а нашег одушевље- ног пријатеља. Господин Јагер је био у ранијој комисији, која је долазила тамо да види шта нам треба, и сад доноси семена, пољопривредних справа и свију потребних радионица за обраду десет хиљада хектара земљишта. Остали чла- нови његове мисије су стручњаци за агркул- туру и пољопривредне радионице и справе. Они у име Америчког Црвеног Крста остају стално код нас да нас у свему помогну.* (Званично)

С РЕЧИ НА ДЕЛА

Чланак Огиста Говена

Париз, 10. маја

Чувени француски пу- блициста Огист Говен пи- ше у *Журнал де Деби* о потлаченим народима у Ау- стро-Угарској. Г. Говен ка- же, укратко речено, ово: Има више од месец дана, од како су представници поглачених народа у Двој- ној Монархији, сакупљени на конгресу у Риму, изра- зили непоколебљиву вољу тих народа да дођу до сво- је независности. Међутим, владе Сила Споразума нису до сада ништа предузеле по томе питању.

Српски коминико

Париз, 10. маја

Узајамна артилериј- ска борба на разним тачкама фронта између Соме и Оазе. Пешачких борби није било.

Енглески коминико

Лондон, 10. маја

Наше су трупе извр- шиле многе успешне препаде на разним тач- кама фронта. Источно од Араса наше су трупе продрле у немачке ро- вове на два места, за- робиле 14 војника и за- плениле један митраљез.

Италиј. коминико

Рим, 10. маја

Успешни сукоби на- ших извидача у пла- ничској зони. Јужно од Асе енглеска је патрола заробила неколико вој- ника. Наше су трупе за- узеле мали непријатељ- ски положај северно од брда Вал Бела и допрле до села Стокаредо, где су нанеле непријате- љу велике губитке и ба- циле у ваздух депо са муницијом. Узајамна ар- тилеријска борба на свима секторима.

Оборено је осам не- пријатељских аероп- лана.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

МИНИСТАР ФИНАНСИЈА НА КРФУ

Министар Финансија, Го- сподин Стојан Протић, при- слео је јуче из Француске на Крф.

ОТПУТОВАО

Јуче је отпутовао из Со- луна, где је пробавио два дана, Др. Анте Трумбић, председник Југословенског Одбора.

РОДИТЕЉСКИ САСТАНАК

Управа Интернаце *Срп- ске Школске Матице* у Со- луну моли све родитеље, сроднике и пријатеље уче- ничке, да изволу дођи на састанак 11. овог месеца — на дан Св. Кирила и Ме-

председник Југословенског Одбора.

Родитељски састанак

Управа Интернаце *Срп- ске Школске Матице* у Со- луну моли све родитеље, сроднике и пријатеље уче- ничке, да изволу дођи на састанак 11. овог месеца — на дан Св. Кирила и Ме-

СРПСКА КЊИЖАРА

М. РИСТИВОЈЕВИЋА

Код Беле Куле

Препоручује поред оста- лих књига: Роман *»Хаџу«* др. 3. *»Српску Дриму«* др. 4. *»Енглескињу у српској војсци«* др. 3-50. *»Доживља- ња Наредника Младана«* са додатком слика из српског повлачења кроз Албанију др. 2-50. *»Југославију«* др. 2-50. *»Игнаник свете жртве«* др. 2. *»На Капаји Будућности«* превод од Анатона Франса др. 1-50. *»На Рекама Маџе- лонским«* др. 1-50. *»На По- молу«* др. 1-50. *»Под Туњим Кривома«* др. 1-50. Велики календар *»Домовина«* др. 1. Календар *»Домовина«* др. 0-40. Свеске *»Мале Библиотеке«* комад 0-40 др. *»Венеричне болести«* др. 2. Тајна Орга- низација др. 5. Србијански Венац др. 2. Роман *»Наше Срце«* са сликама др. 4.

новинару, — Солун, Краља Петра улица бр. 70 (у згра- ди уредништва *»Велике Ср- бије«*). Књига се може доби- ти и у књижари М. Ристи- војевића, код Беле Куле, у Солуну.

Речнике Стеновића комад др. 6-50.

Разговоре Српско-Фран- цуске, Талијанске и Енгле- ске писане српски др. 1-20

Практичан уџбеник фран- цуског језика са граматик- ом и конверзацијама од Алкалаја др. 4.

Уџбеник француског је- зика са француским речима и француско-српским раз- говорима од Пледа др. 2-50.

Учитељ енглеског језика са граматиком и конверза- цијама од В. Петровића др. 3-50.

Дописне беле карте по најнижој цени.

Књижара моли пошто- ваче муштерије са фронта да поручбу ерише преко курира пошто јој немогуће слати робу преко поште

ШТАМПАРИЈА **ВЕЛИКА СРБИЈА**

Штампарија *»Ве- лике Србије«* снабде- вена је свим потребним материјалом и машини- ријом за израду свих

штампарских послова, као: књига, формулара, плаката, огласа и т. д. и то осим српског и на свима Савезничким је- зицима.

Послови се примају у штампарији *»Велике Србије«, ул. краља Петра бр. 70* (прва трамвајска станица од Камаре, иду- ћи ка жељ. станици). *Изра- да брза, тачна и соли- дна. Цене врло умерене.*

Д-р АЛЕКСАНДРИДЕС Специјалиста за интерне болести

Директор Болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11 и по до 12 и по и од 5 до 6 часа у француској апотеци, улица Франк број 33, а од 3 до 4 код куће, у улици Престола- нас, Варџа бр. 33.

ИЗ Инјекција салварсана и голина против сифилиса. 8-18

СТАЊЕ У РУМУНИЈИ

Нерасположене према централним силама

Цирих, 10. маја Дописник *Локал Анцај- гера* у Букурешту телегра- фише: Ако у Румунији о- стане данашња династија, коју потпомажу само Бра- њано и Јонеску, централне силе ни у ком случају не- ће моћи, по престанку о- купације, искористити ма- теријалну добит букуреш- ског мира. Краљ и кра- љица су отворени не- пријатељи централних си- ла, а тако исто и трупе које се враћају са фронта и врше германофобску про- паганду. Кабинет Марги- ламава не даје никакву га- рантију да ће моћи угуши- ти отворено непријатељство противу закљученог мира, нарочито и с тога што је за начелника министарства унутрашњих дела поста- вљен Митилинен, секре- тар краљичин, познат по својој наклоности према Споразуму.

У Јашу је негодовање противу мира велико. Ор- ганизоване су манифеста- ције којима је присуство- вала и принцеза Елизабе- та. *»Не треба се изненади- ти — завршава дописник — ако једног дана избију крупни догађаји.«*

Момент очујекује почетак офанзиве.

Дописник *Дејли Експреса* телеграфише, да ће Немци почети офанзиву напада- јући једновремено са вели- ким силама на више тач- ка на линији према Ами- ену и у Фландрији, и ис- користиће највише тешку ар- тилерију коју су концен- трисали.

Војни критичар *Наје Фра- је Пресе* пише: да немачки главни штаб није напустио свој први план да раздвоји енглеске од француских ар- мија.

Из Париза телеграфишу: *Пти Паризиен* пише, да су Немци постепено проши- рили свој фронт у циљу офанзиве и да се надају да ће моћи искористити ре- зерве употребом у бор- би 140 дивизија, тј. тре- ћине целокупних својих снага. У борбеним се ли- нијама већ налазе 72 диви- зије, а 48 су намењене да појачавају изамањују прве. Немачке снаге за напад по- дељене су на пет армија, чији број износи од при- ближе један милион 700 хи- љада људи.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.

Момент очујекује почетак офанзиве.